

Dinxperwick

FIETSROUTE 'Grensbelevissen Dinxperwick'

15 Kilometer

START: 'slagboom' aan de grensovergang Suderwick/Dinxperlo-West (Brüggenhütte) = de verbindingsweg tussen de Dinxperloer Str. (Suderwick) en de Anholtseweg (Dinxperlo)

1. Vanaf de slagboom links richting Dinxperlo / Welkomstbord 'Achterhoek'

De door Nederlandse en Duitse leerlingen gerenoveerde **slagboom**, het '**Büdeken**' (grenshuisje) en andere zaken herinneren aan de geschiedenis van deze voormalige grensovergang. Op de '**naober-bank**' is de grenssituatie 'Brüggenhütte' in het jaar 1920 te zien.

2. Einde vd weg rechts = 'Anholtseweg' / 'Brückendeich' (hier staat geen straatnaambord)

Over het ontstaan van de '**wereldbol**', die uit een brandbluskogel is gemaakt, is e.e.a. te lezen op het infobord.

3. 'Anholtseweg' gaat over in de 'Heelweg/Hellweg'

Op de stoeprand en aan begin van enkele straten markeren **gele kruizen** het curieuze verloop van de grens. De geschiedenis van de vroegere 'staats- en religiegrens' van de **St. Michaelskerk** en van de lang verdwenen **wapengrenssteen Nr. 181** uit het jaar 1766 is na te lezen op het infobord in het bloemperk bij de kerk. Naast de inrit van het café bevindt zich een **voetafdruk** van koningin Beatrix, die zij tijdens een bezoek aan Dinxperlo in 1984 op Duitse grond achterliet.

Aan de linkerkant van de straat staan 3 **panelen** van de kunstenares Kristina Leko opgesteld. Hier zijn verhalen en herinneringen opgetekend die getuigen van het leven aan de grens.

De '**Taverne**' is een Duits-Nederlands ontmoetingscentrum. Het verbindt twee bejaardencentra en een instelling voor gehandicapten, welke grensoverschrijdend samenwerken. In de loopbrug over de staatsgrens bevindt zich een ontmoetingsruimte voor zowel de Duitse als Nederlandse bewoners. Ook is er een kleine 'Taverne', die voor iedereen toegankelijk is. Hier is een **fotoserie** te bewonderen over de geschiedenis van de **Heelweg** in goede en slechte tijden.

Aan het einde van de Heelweg staat aan de linkerkant het bronzen beeld '**Schmuggler mit Hahn**' (smokkelaar met haan). Het behoort tot het grensoverschrijdende kunstwerk 'Wenn der Zöllner mit dem Schmuggler...' ('als de douane met de smokkelaar...') In totaal bestaat dit kunstwerk uit vier figuren, welke door de Bocholtse beeldhouwer Jürgen Ebert zijn ontworpen. De overige figuren bevinden zich op de Sporker Straße.

4. De 'Heelweg/Hellweg' loopt over in de 'Sporker Straße' in Suderwick

Over de geschiedenis van de grens tussen Suderwick(D) en Dinxperlo(NL) is nog meer te lezen bij een tweede '**Grenz-Büdeken**' (grenshuisje). Het werd naar model van een voormalig douanehuisje ontworpen, dat op deze plek heeft gestaan. Op het **Suderwicker dorpsplein** staat nog een bronzen beeld van een smokkelaar alsook van een slagboom waaruit water in een gesymboliseerde grensbeek druppelt. Als men rechtoet kijkt ziet men dat een douanebeambte, die bij de Volksbank op wacht staat, deze smokkelaar in het vizier heeft. Maar hij houdt zijn verrekijker andersom. Hoe is het kat- en muisspel tussen beide destijds afgelopen? Geniet van een '**Schmugglereis**' in de ijssalon of sla wat proviand in - onderweg komen nog een paar leuke picknickplekjes!

Links ziet u de **ev. ref. Kerk** van Suderwick. De in romaanse stijl gebouwde baksteenbouw is een opmerkelijk laat voorbeeld van de bouwtraditie van K.F. Schinkel (zie het infobord bij de ingang). Van 1949 - 1963 liep de grens over de Grensweg, omdat in die tijd Suderwick-West - ter compensatie van geleden oorlogsschade - onder Nederlandse bestuur stond.

5. Bij de kruising Dinxperloer Straße rechtdoor = 'Zur Demmingbrücke' richting Werth

6. 2e straat links = 'An der Koppel', deze loopt over in de 'Vogelpoll' en de 'Keminksweide'

Ursula Enders uit Thüringen heeft op de Keminksweide een klein **sprookjespark** aangelegd.

7. Bij de 'Dinxperloer Straße' rechtsaf en gelijk weer links = 'Lange Fohre'

Aan het landleven van destijds herinnert het nog functionerende **Bakhuis** (met picknickplaats), dat door de Heimatverein Suderwick is gebouwd. Bij het huis ernaast is een historische '**Pütte**' (waterput) opnieuw opgebouwd. Vroeger behoorde dit huis tot de zgn. 'Prinzenhöfen' (zie infobord). Iets verderop bevindt zich de '**Dinxperwicker Bijen-Stall**'.

8. Aan het einde rechts = 'Elf Apostelweg'

Op een infobord vindt u informatie over de **windmolen** van het 'Könnink-Hof'. Iets verderop bevindt zich de '**Eurotreff**' picknickplaats.

9. Aan het einde links af = 'Emsingweg', deze loopt over in de 'Am Reyerdingsbach'

10. Na ca. 100 mtr. pad linksaf richting Aalten

Ook de zogeheten 'groene grens' is door gele kruizen gemarkeerd. Bij de 'Schmugglertisch' (Hagttreff) bevindt zich wederom een Leko-paneel. In het bos staat 't Huusken' verstopt! Een picknickplaats, welke door de Suderwicker en Dinxperlose Heimatverein aangelegd werd, nodigt hier uit voor een pauze.

11. Aan het einde vd weg links 'Hagtweg', gaat over in 'Boesveldsedijk'

Bijna aan het einde van de Boesveldsedijk ligt rechts de natuurijsbaan van Dinxperlo.

12. Einde vd weg links = 'Aaltenseweg'

Waar het fietspad eindigt, bevindt zich links voor de grenssteen weer een Leko-paneel. De grens loopt precies langs de sloot.

13. Eerste straat links = 'Keupenstraat'

Aan de Keupenstraat staan grensstenen uit verschillende perioden. Bij de historische wapengrenssteen uit het jaar 1766 informeert een infobord over de grenslijn. U kunt hier een kleine omweg maken om het GrenzBlickAtelier aan het Hahnenpatt te bezoeken waar regelmatig fototentoonstellingen worden gehouden (www.grenz-blick.eu). Ook hier staat weer een Leko-paneel. Daarna keert u terug om op de Keupenstraat verder te fietsen. Na ongeveer 100 meter staat aan de rechterkant het kunstwerk 'Europa en de stier' (zie infobord).

14. Aan de kruising rechtsaf = 'Europastraat'

Rechts ligt de Euro-sporthal met restaurant 'De Peppel'.

15. Bij de splitsing rechtsaf = 'Berkendiek'

16. Aan het einde vd straat links = 'Aaltenseweg'

Het 'TOP-Punt' bij het 'Welinkbos' is startpunt voor fiets-, skating- en wandelroutes. 100 meter verder rechts bevindt zich het restaurant 'De Sander'. Let op: de route gaat echter links verder over de Aaltenseweg richting centrum Dinxperlo.

17. Op de rotonde 2e afslag rechts = 'Hogestraat' naar het centrum van Dinxperlo

18. Daarna bij de tweede mogelijkheid rechts = 'Prins Clausplein'/'Markt'

Het grenslandmuseum toont de geschiedenis en het leven uit de tijd dat de grenzen nog gesloten waren en gecontroleerd werden. Voor actuele informatie: www.grenslandmuseum.nl

19. Links langs de dorpskerk

De 'dorpskerk' was tot de reformatie een Rooms-Katholieke kerk. Daarna werd deze tot de huidige protestantse kerk. Een bijzonderheid was, dat de kerkgangers uit De Heurne door de noordelijke zijdeur naar binnen gingen en de kerkgangers uit Suderwick door de zuidelijke zijdeur. De kerkgangers uit Dinxperlo gingen door de hoofdingang naar binnen. De toren is geen eigendom van de kerkgemeenschap maar van de Gemeente Aalten, waartoe Dinxperlo sinds 2005 behoort. In de toren bevindt zich in het carillon de klok van Suderwick 'Concordia' (zie infobord aan de kerkmuur).

20. Rechts = 'Raadhuisstraat'

Voor de kerk staat weer een Leko-paneel. Aan de andere kant van de kerk herinnert een gedenkteken aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. In het voormalige raadhuis van Dinxperlo links van de kerk bevindt zich nu het VVV-kantoor van Dinxperlo.

21. 'Raadhuisstraat' halflinks volgen

Links ziet u het Nederlands-Duitse politie/zei-bureau.

22. Op het kruispunt rechtdoor = 'Burgermeester Haverkampstraat'

23. Bij het volgende kruispunt rechtdoor = 'Beggelderdijk'

24. Eerstvolgende straat linksaf = 'De Kolk'

Links ligt het natuurzwembad 'Het Blauwe Meer'.

25. Aan het einde van de weg rechtdoor over een pad langs de tennisbaan

26. Op de verharde weg rechts 'Meniststraat' (geen straatnaambord)

Maak een omweg naar de Joodse begraafplaats van Dinxperlo. Deze bevindt zich ongeveer 50 meter links. Daarna omkeren en vervolgens aan het Kerkje de Rietstap voorbij, dat bekend staat als het kleinste kerkje van Nederland. Het dient nu als galerie voor kunstenaars uit Nederland en Duitsland.

27. Bij de kruising linksaf = 'Helmkamp'

28. Aan het einde van de weg linksaf = 'Anholtseweg'

29. Direct na de afvalwaterzuivering tweemaal rechtsaf over het pad (hier s.v.p. te voet gaan!)

In deze zuiveringsinstallatie wordt ook het afvalwater van Suderwick gereinigd. Het gezuiverde afvalwater wordt via een waterpark in de Bocholter Aa geleid, die bij de brug op Nederlands grondgebied stroomt en als Aa-strang bij Ulft in de Oude Ijssel uitmondt.

30. Linksaf langs de rivier (Bocholter Aa / Aa-strang) verder

31. Bij de straat linksaf en terug naar het startpunt bij de slagboom

De fietsroute 'Grensbelevissen Dinxperwick' is een initiatief van:

Heimatverein Suderwick (www.heimatvereinsuderwick.de)

Stichting Bewaar 't Olde Dinxperlo (www.bewaartolde.nl)

Bürgerinitiative Dinxperwick (<https://bidinxperwick.wordpress.com>)